

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprava 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemom
v razliki po pošti 10 Din, dostavljeni na dom 12 Din / Oglaš po ceniku po ceniku / Glasne
sprejema tudi oglašni oddelki "Jutra" v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11400

NJEN POMEN O NOTRANJI IN ZUNANJI POLITIKI.

Če pa hočemo pravilno razumeti pota, ki so privedla do konvencije in pakta, se moramo najprej ozreti v notranjo politiko sovjetske Rusije, kajti prav iz nje je izhajala tudi njena zunanja politika. Bolševizem ni bil namenjen samo Rusiji, marveč vsemu svetu. Leningu je bila revolucija l. 1917. samo priprava za svetovno bolševiško revolucijo, in ustanovitev ruske sovjetske zvezne države je kristalizacijsko središče za osnovanje svetovne sovjetske unije. Iz tega zrelišča je segal v svetovno, mednarodno politiko. Toda Lenin je že davno mrtev, njegov najožji sodelavec Leo Trockij je v emigraciji, notranji ruski razvoj in razvoj dogodkov v Evropi je pa šel tudi svojo drugačno pot, kakor so sanjali Lenin in njegovi komisariji za časa njegove oblasti. Bolševizem je ostal omejen na Rusijo in bo tudi ostal. Danes smo od bolševizma dosti dlje kakor kdajkoli. Tega se pa ne zaveda samo ves »buržujski« svet, marveč tudi ruski bolševizem sam. Ruska aktivnost v zunanji politiki, njeno udejstvovanje v svetu, je najočitejši dokaz, da je temu res tako. Samo zato, ker je sovjetska Rusija dokončno spoznala, da z bolševizacijo Evrope in sveta ne bo nič in uvidela, da bi bilo vsako nadaljnje delo v tem pravcu brezplodno in kyarno trošenje energij in materialnih dobrin, je stopila zopet aktivno v areno mednarodne politike.

Prav tako zanimivo kakor to, je tudi drugo važno dejstvo, da je stopila v to areno skoraj prav tako, **kakor bi stopila tedaj, če bi bila namesto boljševiška nacionalistična.** To pomeni pač, da je na-

Oboroževanje Nemčije v zraku

NEMČIJA JE NAROČILA 60 LETAL V ANGLIJI, ANGLEŠKA VLADA PA JE PREPOVEDALA IZVRŠITEV NAROČILA.

PREPOVEDALA IZVRŠITEV NAROČILA.
NEW-YORK, 7. julija. »New York Times« objavljajo brzojavno vest svojega londonskega dopisnika, ki pravi med drugim: »Odkritost Nemčije, da ustvari enadom, se že tudi dejansko izvaja. Po vestih, ki so prispele v London, se točno potrjujejo trditve, da je bilo bistvo zadnjega poskusa militaristične Nemčije; nabaviti si bojno letalstvo. Želja hitlerjevskih šefov po tej vrsti bojnega orožja je bila odkrita nedavno, ko se je obenem s tem odkritjem uprizorila komična zgodba z zračnim poletom nad Berlinom, čeprav teh letal nihče ni videl. Nemški minister za letalstvo Göring je takoj nato zahteval, da se nabavi policijska letala. Obstojajo že trdni dokazi, da so se letala tudi že v resnici nabavila. Na drugi strani pa se doznava iz sicer uradno šele nepotrjenih vesti, ki pa tudi nikdar ne bi bile potrjene, da je angleška vlada naročila ministru za letalstvo, da prepreči izvršitev pogodbe med Reichswehrum in angleško družbo za gradnjo letal, po kateri naj bi družba izdelala in dobavila Nemčiji 60 bojnih letal, identičnih z onimi, ki so bila nedavno dobavljena Belgiji. Minister za letalstvo je že izvršil ta navodila s polnim uspehom.

NESREČA FRANCOSKEGA PARNIKA
PARIZ, 7. julija. Francoski parnik »Nicolas Paguet«, ki je oskrboval promet na progi Marseille—Tanger, je zadel pri Tangerju ob neko skalno čerin se potopil. Posadka parnika je bila še pravočasno rešena.

cionalizem — zaenkrat še samo v zunanji politiki — zmagal nad boljševskim internacionalizmom. Tisti nacionalizem, ki so ga Lenin in njegovi najbolj sovražili, je postal močnejši kakor mrtva teorija marksističnega brezdomništva. Od zunanje do notranje politike je na le en sam korak, in morda se prav nič ne zmotimo, če zapišemo, da bo šele skozi ogenj boljševizma ostala tista Rusija, ki bo lahko rešila ona vprašanja, ki jih bo lara caristična etatična Rusija, ki ni poznala nacionalizma, nikoli ni mogla rešiti. Zmaga nacionalizma v Evropi ne more ostati brez upliva na boljševiško Rusijo. Evolucija pod tem uplivom je v zunanji politiki že vidna, v notranji pa bo morda že v prihodnjih letih. Važno pa je to, da veruje v evolucijo Rusije že skoraj ves svet in mislijo na možnost revolucije, ki bi vzpostavila prejšnje stanje, samo še ruski emigranti, pa še ti ne vsi. Škoda za to vero: Rusije reakcionarnih carjev in pomeščikov ne bo nikoli več! Postala je zgodovina, kakor država egipčanskih faraonov.

Docela napačno bi bilo zato, umikati Rusiji roko, ki jo nudi Evropi v spravo in novo sodelovanje. S tem sodelovanjem bomo prav ml še bolj pospešili evolucijo ruskega naroda k zdravi notranji politiki umerjene družbe. Imeli bomo torej že samo od tega korist, tudi če abstrahiramo zunanje politično. Toda prav ta je trenutno dragocena, kajti Rusija je danes odločna nasprotnica pakta štirih velesil, nasprotnica vsake teritorialne spremembe in največja nasprotnica vsake vojne. S tem se ipso facto postavlja na isto stališče kakor mala antanta in Poljska. S tem pa postaja tudi naša zaveznica v nasprotstvu proti zunanjim tendencam Hitlerjeve Nemčije in Mussolinijeve Italije. Preko teh skupnih interesov čistega političnega značaja pa postajajo vedno bolj vidni tudi skupni gospodarski interesi. Evropa se pričenja tudi gospodarsko cepiti na zahod in vzhod. Prvega pogled je usmerjen v prekomorske kolonije in v lastno bogastvo, nekakšno popolno avtarkijo, drugega pa v Rusijo in Azijo sploh, v ustvarjanje velike vzhodnoevropske gospodarske skupnosti.

Londonska konvencija še ni vse, gotovo pa je, da je prvi pogoj in prva podlaga za graditev nadaljnje stavbe. Brez nje ne bi bilo mostu do večjega sporazuma. Z njo je tudi likvidiran spor Moskva-Bukarešta, in to je za malo antanto ogromnega pomena. Z Romunijo dihano sedaj lažje tudi mi. In v vsem tem je tiisti ogromni pomen nove konvencije!

OSTALA JE SAMO ŠE HITLERJEVA NAR. SOCIALISTIČNA STRANKA
NEMČIJE. VEČINA POSLANCEV PREJŠNJIH STRANK SE PRIDRUŽU-
JE HITLERJU, DRUGI OSTANEJO DIVJAKI. HINDENBURG NAJ UMRE
ALI PA BO ODSTAVLJEN.

BERLIN, 7. julija. Po samovoljnem razpustu nemškega centra in Bavarske ljudske stranke, kakor tudi Nemške ljudske stranke je narodno-socialistična frakcija ostala edina politična stranka v nemškem državnem zboru. Vsi ostali poslanci, kolikor še niso bili sprejeti kot hospitantl v narodno-socialistično stranko, se smatrajo kot »divjaki«. Narodno-socialistična frakcija šteje 298 rednih članov in 7 gostov, 71 poslancev centra, Bavarske ljudske in Nemške ljudske stranke je zaprosilo za sprejem v narodno-socialistično stranko kot hospitantl. Sklep o njihovem sprejemu še ni bil sprejet. Brez pripadnosti h kakik frakciji je ostalo le nekaj centrumovskih poslancev in predsednik Nemške ljudske stranke dr. Dingeldey, dalje 5 poslancev bivše Državne stranke in bivši socialni demokrat dr. Diester. Tudi zadnjih 6 omenjenih poslancev je že zaprosilo za sprejem v narodno-socialistično stranko. Kar se tiče socialno-demokratskih poslancev v dr-

žavnem zboru, se pričakuje, da državni notranji minister dr. Frick ne bo izdal glede razveljavljenja nobenih posebnih odredb. Predsednik državnega zbora Göring bo razveljavil njihove mandate enostavno v okviru poslovnika.

BERLIN, 7. julija. V narodno-socialističnih krogih se odkrito govori, da je sedaj kot prvi na vrsti za odstranitev iz nemškega državnega in javnega življenja državni predsednik maršal Hindenburg, čigar popularnost državi ni več potrebna. Če do jeseni ne bo umrl, bo moral prisilno odstopiti. Popolnoma naravno je, da bo prišel na njegovo mesto Hitler, ki bo po vseh znakih sodeč obdržal v svojih rokah tudi državno kancelarstvo, ker se smatra na merodajnem mestu, da bi bilo še mnogo prežgodaj izročiti državno oblast v kakę druge roke, čeprav bi šlo v tem primeru za Göringa, ki ga vsa javnost smatra za Hitlerjevega naslednika na kancelarskem stolčku.

NA VČERAJSNJI SEJI NI BIL SPREJET NOBEN DOKONČEN SKLEP. KONFERENCA SE SPREMINJA V REŠEVANJE POSTRANSKIH VPRAŠANJ.

LONDON, 7. julija. Po dospelih izpolnjeni Rooseveltove poslanice je imelo predsedstvo svetovne gospodarske konference včeraj dopoldne sejo, na kateri pa ni bil kljub odločni zahtevi francoskih delegatov in zastopnikov ostalih »zlatih«¹ držav, da se odstavijo z dnevnega reda valutna vprašanja in da se razpravljajo samo gospodarski problemi, iz katerih pa naj se izločijo carinska vprašanja, ker o njih ni mogoče razpravljati pred dosego stabilizacije valut, sprejeti noben odločilen sklep. Sklenjeno je bilo edino, da se ustanovi redakcijski odbor, kakor ga je predlagal Macdonald in čigar področje zaenkrat še ni določeno. Po triurnem telefonskem razgovoru z Washingtonom je ameriška delegacija sestavila spomenico za generalnega tajnika Društva narodov, v kateri so bistvo naslednje tri točke: 1. Nivo cen naj

se zvišja na rentabilno višino tako v poljedelstvu kakor tudi v industriji; 2. ta novo doseženi nivo cen naj se stabilizira in 3. šele po doseg tega cilja naj se sklepa o vlogi, ki naj bi jo v bodoče igrala zlato in srebro. Francoska delegacija je z ozirom na to izjavila, da vztraja trdno na svojem dosedanem stališču. Popoldne se je sestal redakcijski odbor, ki je sestavil resolucijo, naj pododbori nadaljujejo svoje delo, kolikor je mogoče. Države z zlato valuto so izjavile, da pod silo razmer ne morejo sodelovati pri nobeni razpravi o valutnih vprašanjih. Ta sklep je nato sprejelo tudi predsedstvo na svoji sedji in naročilo pododborom, naj izdelajo program dela, kolikor je to mogoče. Njihove predloge bo predsedstvo obravnavalo na svoji izredni sedji, ki bo v ponedeljek.

PARIZ, 7. julija. Guvernerji emisijskih bank onih držav, ki vztrajajo na ohranitvi zlate valute, so se sestali v prostorih »Banque de France« k posvetovanjem o položaju. »Echo de Paris« piše v zvezi s tem sestankom, da se ti voditelji emisijskih bank niso sestali z namenom, da bi ustvarili nekak blok proti državam, ki imajo papirna-to valuto, temveč zato, da dosedanje iz Basla izvirajoče odnose med narodnimi bankami le še poglobijo. Eksperti emisijskih bank nameravajo razpravljati pred vsem o vprašanjih, ki streme po brezhibnem poslovanju denarnega režima. Pri tem pa se prav posebno poudarja, da se odnosi napram narodnim bankam ostalih držav ne bodo niti najmanj zapostavljali in zanemarijali.

DRUMMOND POSLANIK V RIMU.
LONDON, 7. julija. Bivši generalni tajnik Društva narodov sir Eric Drummond

je bil imenovan za angleškega poslanca v Rimu. Dosedanji rimski poslanik sir Ronald Graham bo upokojen. Sir Eric Drummond bo nastopil svoje novo mesto v angleški diplomaciji v letošnjem oktobru.

RIM, 7. julija. Iz Reykjavika se poroča, da je italijanski minister za letalstvo, Balbo, zaradi slabega vremena sklenil odgoditi nadaljevanje poleta za nekaj dni. Za zadnjo etapo je potrebovala njegova letalska skupina polnih šest ur skrajno napornega poleta. Čim se bo vreme izboljšalo, bodo letalci startali k četrti etapi od Reykjavika do Cap Wrighta na obali Labradorja. Ta etapa se smatra kot najnevarnejša in najdaljša na vsem poletu.

SCHMELING SE JE POROČIL.

BERLIN, 7. julija. Slovití nemški boksač Maks Schmeling se je oženil s filmsko zvezdo Anny Cadro.

Dnevne vesti

Pozdravljeni pevci „Šestnáctke“!

ČEŠKI PEVSKI ZBOR IZ OLOMOUCA BO JUTRI ZVEČER NASTOPI V KAZINSKI DVORANI.

Slovanska narodna pesem je večno lepa. Ona poživilja spomine slavne slovanske preteklosti, vžiga plemenitost, blaži srce, krepi bratstvo in ljubezen, čuva slovansko vzajemnost in dviga narodno zavednost. Taka je vsaka slovanska pesem. In tako pesem nam bodo zapeli jutri zvečer pevci iz Olomouca.

Pevski zbor »Šestnáctka« iz Olomouca je bil od 30. junija na turneji po naši državi. Nastopil je v Ptuj, Celju, Zagrebu, na Sušaku in v Cirkvenici. Na povratku v svojo domovino pa zaključni turneje v Mariboru. Vseposod, kjer je zbor nastopil, je dosegel izredne uspehe in bo ostala njegova pesem vsem, ki so jo slišali, v trajnem spominu. Odlični zbor ima na sporedu dela samih najboljših čeških skladateljev, kakor na primer Križkovskega, Foersterja, Janačka, Axnana, Kalika, Pala, Suka, Kopeckega, Spilke, Pokornega in drugih.

Olomouški zbor je dobil svoje ime po tem, da šteje samo šestnajst pevcev. Ustanovljen je bil kmalu po osvobojenju bratske Češkoslovaške, leta 1920. Ustanovila ga je peščenica mladih za petje navdušenih narodnjakov v Olomoucu, ki so se ogrevali posebnostjo za narodno pesem. Ker niso bile razmere tam nič boljše kot pri nas v obmejnem Mariboru, si je mladi pevski zbor nadel nalogo, da bo s svojo čisto narodno pesmijo dvigal češki živelj v mešanem ozemlju. Požrtvovalnost in delo mladega pevskega zbora, mlade šestnajststoričnice je kmalu rodila zaželjene uspehe in dosegla nepričakovan napredek.

V 13. letih svojega obstoja je olomouška šestnajststoričnica opravila znatno delo. Naštudirala je nad 200 zborov in pesmi ter uspešno absolvirala več kot 200 koncertov in javnih nastopov. Svojo pesem je širila po vsej Moravski in nastopila

tudi že večkrat na Slovaškem. Bila je prvo pevsko društvo iz Olomouca, ki je bilo povabljenost k sodelovanju v brnskem radiu. Karakteristično pri pevskem zboru pa je to, da pojejo vrli pevci vse pesmi brez not.

Njegov letošnji pevski program je našel študiral pevovodja Jaroslav Talpa, član pevskega združenja moravskih učiteljev, ki ima v svojem zborovodji Ferdinandu Vachu dragocenega pobornika. Talpa je dvignil zbor šestnajststoričnice na tako višino, da je danes eden najboljših pevskih zborov, ki si je obenem pridobil posebnih zaslug za propagando narodne pesmi. Poudariti moramo tudi to, da narodna pesem še vedno najbolj ogreje srce češkega malega človeka na mejah nemškega morja, kamor »Šestnáctka« najraje in najpogostejše zahaja.

Prvič je prišla letos v našo državo in smo trdno prepričani, da ni bila zadnjič med nami. Turneja bratskih čeških pevcev je pod protektoratom praškega poslanika Jugoslavije dr. Prvislava Grisogona, mestnega sveta v Olomoucu in onih mest, v katerih nastopa, torej tudi mestne občine mariborske. Turneje vodi znani prijatelj našega naroda g. profesor B. Vybiral, predsednik olomouške češkoslovaške jugoslovanske lige in vestni kronist o Jugoslaviji, ki je bil pred dnevi za svoje zasluge, ki si jih je pridobil za naš narod, odlikovan z redom sv. Save III. stopnje.

Čeprav ni ugoden čas, vendar mora tokrat biti kazinska dvorana nabito polna. Dolžnost našega narodnega občinstva je, da se koncerta udeleži v čim večjem številu in s tem pokaže hvaležnost in priznanje za požrtvovalno delo ter trud naših bratov pevcev s severa. Pozdravljeni in dobrodošli češki pevci!

Poziv Sokolom in narodnemu občinstvu!

Češkoslovaški Sokoli in Sokolice se vračajo jutri preko Maribora v svojo domovino. Prvi vlak, ki pelje nad 1000 Sokolov in Sokolic, prispe v Maribor na glavni kolodvor ob 13.51. uri in bo imel 59 minut postanka. Drugi vlak s 300 Sokoli in Sokolicami bo prispel ob 16. uri in bo imel 20 minut postanka. Vabimo mariborske Sokole in vse narodno občinstvo, da pride na kolodvor in se poslovi od dragih bratov in sester s severa.

Iz politično upravne službe. Vpokojen je g. dr. Marko Ipavc, okrajni glavar za Maribor levi breg.

Srebrno poroko bosta slavila prihodnjo nedeljo nadupravitelj tukajšnje splošne bolnišnice g. Josip Stegnar in njegova žena Marijana. Jubilatoma želimo vso srečo še v nadaljnjem življenju!

Iz železniške službe. Premješeni so: France Lengar, prometni uradnik iz Kranja v Maribor; Ivan Škrjanc, prometnik iz Maribora, za šefa postaje na Ponikvo; France Lipovšek, šef postaje na Ponikvi za šefa postaje v Poljčanah; Boris Jošt iz Kotoribe v Videm Krško; France Šetina, uradniški pripravnik iz Vuzenice v Smartno ob Paki; Mirko Gregorc iz Škofljice v Ormož; nadalje Alojzij Geršič, kretnik s Ponikve v Hoče, Lovrenc Kešar, kretnik, iz Rogatca na Ponikvo, Mihael Turkovič, desetar, od progovne sekcije na Zidanem mostu k progovni sekciji v Ptuj; Lovrenc Kenda od ljubljanske progovne sekcije k progovni sekciji Maribor kor. proga; Miha Gumzej, desetar, od mariborske progovne sekcije k progovni sekciji kor. proga; Miha Vau-potič od ptujske progovne sekcije k progovni sekciji Maribor; izpit za prehod v glavno položajno skupino iz prometne stroke pa so opravili: Adalbert Vrhovšek v Mariboru, Ludvik Erker na Grobelnem, Ivan Lipovšek Maribor kor. kolodvor, France Medic v Rogški Slatini, Feliks Senekovič na Pragerskem, Jože Šnajder v Čakovcu in Vladimir Soršak v Prevaljah; iz komercialne službe pa je opravil izpit Henrik Fabijan v Prevaljah.

Smrtna kosa. Pretekli teden so v Mariboru umrli: France Erhartič, posestnik, star 62 let; France Ozimič, zidar iz Hoč, 59 let; Anton Farčnik, vpokojeni nadučitelj na Teznu, 82 let; Edvard Grah, sin železničarja, 2 leti; Terezija Slivnikarjeva, skladiščnikova žena, 62 let; Kristina Divjakova, posestnikova hči, 6 let; Josipina Berbardova, posestnikova hči, 3 leta; Dominik Tomažič, 5 let; Vincenc Stojan, hlapec iz Selnice, 45 let; France Kek, sin mizarkega mojstra s Pobrežja, 3 mesece; Marija Černkova, posestnica s Pobrežja, 60 let in Ivan Otrokar, krojač, 65 let. N. v m. p.!

Prihod »Šestnáctke«. Danes opoldne so prispeli z velikim lastnim avtobusom v Maribor člani pevskega zbora »Šestnáctke« iz Olomouca na Češkoslovaškem, ki nastopijo z velikim programom jutri zvečer v kazinski dvorani.

Da ne bo nepotrebnih pomislekov. Z ozirom na pomisleke, ki se širijo v mariborskem javnem življenju glede pravilnosti sklepa mariborskega občinskega sveta za nakup mariborskega gradu, obveščamo javnost, da je seja občinskega sveta sklepna, če je navzoča nadpolovična večina občinskih svetnikov, torej 21 in zadostuje za veljavnost sklepa navadna večina navzočih. Kvalificiran kvorum znaša 27 glasov, specialna kvalificirana večina pa 21. Kakor je znano, so bili vsi pogoji za veljavnost zadevnega sklepa podani.

Vabilo mariborske JČ lige. Mariborska JČ liga vlijudno vabi vse narodno občinstvo in prijatelje češkoslovaškega naroda, da se udeleže v čim večjem številu drevi sestanka, ki ga priredi liga na čast češkemu pevstvu iz Olomouca, ki bodo nastopili jutri zvečer v kazinski dvorani.

Velikodušen dar. Lastnik mariborskega »Grajskega kina« g. Julij Guštin je izročil v našem uredništvu na poziv sokolskega bratstva znesek 200 Din kot pomoč bednim bratom v rudarskih revirjih. Posnemajte!

Zaključek šolskega leta na tukajšnji gozdarski šoli bo ob koncu julija. Zaključni izpiti bodo 27., 28. in 29. julij.

Lepa vidovdanska proslava na obmejnem Sladkem vrhu. Naša obmejna trdnjava na Sladkem vrhu je tudi letos na zelo slovesen način praznovala Vidov dan. Sokolska mladež je nastopila s petjem, deklamacijami in z igrico »Snežulčica«. Tudi so dečki in deklice lepo in efektno izvajali sokolske proste vaje. Narodno prireditev je posejlo okrog 200 domačinov, kar je za naš kraj precejšnje število. Uspeh pa je bil v vsakem oziru dober.

Članom krajevnice organizacije JRKD za III. mestni okraj. Člani krajevnice organizacije JRKD v III. mestnem okraju, ki se nameravajo udeležiti strankinega kongresa 23. t. m. v Beogradu, naj se prijavijo tajniku g. Dolinšku na Meljski cesti št. 67 najkasneje do 10. t. m. — Predsednik.

Avtobus bo vozil v nedeljo 9. t. m. z Glavnega trga k Sv. Marjeti ob Pesnici, kjer bo tamkajšnja agilna sokolska četa priredila javni nastop s sodelovanjem okoliških bratskih društev in vojaštva. Avtobus bo odhajal z Glavnega trga med 13. in 14. uro in bo znašala znižana vožnja 8 Din za osebo.

Od Sokolske čete pri Sv. Marjeti ob Pesnici je prejelo Združenje trgovcev v Mariboru vabilo na redni sokolski nastop, ki bo v nedeljo 9. t. m. ob 3. uri popoldne. Združenje apelira na mariborske trgovce, da se te prireditve po možnosti udeleže.

Čebelarji. V nedeljo 9. t. m. ob 10. uri bo v banovinski vinarski in sadjarski šoli tečaj o kontroli medu. Vabljeni so vsi čebelarji iz Maribora in okolice.

Kolesarsko društvo »Perun« priredi v nedeljo 9. t. m. izlet k Sv. Marjeti ob Pesnici, kjer se bo udeležilo tamkajšnje sokolske prireditve. Izleta naj se udeleži vse članstvo, vabljeni pa so tudi vsi prijatelji kolesarskega sporta, da pohitimo v nedeljo k Sv. Marjeti. Zbirališče bo na Kralja Petra trgu, odkoder bo odhod točno ob 14. uri.

Zrečo naših gospodarskih razmer. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani je izdalo za dobo od 20. do 30. junija naslednjo statistiko konkurzov, prisilnih poravnav in posredovalnih postopanj. (Številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo v lanskem letu.) Otvorjeni konkurzi v dravski banovini: 3 (3), savski 1 (5), vrbaski — (—), primorski 4 (1), drinski 1 (8), zetski — (1), donavski 4 (2), moravski 1 (3), vardski — (2), Beograd, Zemun, Pančevo — (2); otvorene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (2), savski 1 (8), vrbaski — (3), primorski 1 (—), drinski — (4), zetski — (—), donavski 1 (3), moravski — (—), vardski — (—), Beograd, Zemun, Pančevo — (1); otvorena posredovalna postopanja: v dravski banovini 3, savski 24, vrbaski 1, primorski 1, drinski 4, zetski 2, donavski 2, moravski —, vardski 1, Beograd, Zemun, Pančevo 1; odpravljeni konkurzi: v dravski banovini 2 (1), savski 4 (—), vrbaski 2 (—), primorski — (—), drinski 3 (1), zetski 2 (1), donavski 5 (5), moravski 1 (4), vardski 2 (—), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (1); odpraviene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (2), savski 5 (10), vrbaski 2 (4), primorski 1 (1), drinski 2 (6), zetski 3 (—), donavski 3 (4), moravski 1 (1), vardski 2 (1), Beograd, Zemun, Pančevo 3 (1).

Grajski kino. Danes petek zadnji dan »Halo Paris, halo Berlin«. Izboren in zabaven zvočni film. V soboto začne sijati veseloigra »Deklice, ki se hočejo poročiti«. Renate Müller, Hermann Thimig, Wolf Albach Retty, Fritz Grünbaum in Szöke Szakall v glavnih vlogah. Te prominentne filmske zvezde garantirajo za prvovrstnost tega filma.

Kino Union. Danes izredno vesela opereta, polna pesmi, humorja in komičnih scen »Visočanstvo se zabava« (Kontesa pleše). V glavni vlogi ljubljene žene Georg Aleksander in srčkana Lien Deyers. Izvrstni komik in plesalec Tibor v. Halmay pokaže zopet enkrat svojo umetnost.

Živčno bolnim in otožnim nudi mila naravna »Franz Josefova« voda dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne bolezni je uporaba »Franz Josefove« grenčice pri težkih obolenjih možganov in hrbinega mozga najtopleje priporočati.

Naval krvi, tesnoba srca, zasopljenost, tesnoba, dražljivost živcev, migrena, otožnost, spanje odpravimo kmalu z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Znanstvene ugotovitve potrjujejo, da služi »Franz Josefova« voda pri zagatelnju vseh vrst z najboljšim uspehom.

Nova zavarovalna zadruga. V Mariboru se je pred kratkim ustanovila nova zavarovalna zadruga »Drava«, ki se bavi z ljudskim zavarovanjem, z zavarovanjem dote, gospodarske osamosvojitve in koles proti tatvini.

Vabilo na vrtni koncert, ki ga priredi »Guslar« v Slivnici skupno s strelsko družino Hotinja vas v nedeljo 9. julija popoldne ob 3. uri v verandi ge. Lesjakove v Slivnici. Bogat koncertni program! Med koncertom izročitev zahvalnih diplom članom strelske družine Hotinja vas ge. Anici Marčinkovi iz Maribora in g. Bogomiru Bezjaku iz Frana. Po koncertu prosta zabava! Vljudno vabljeni!

Hotel Halbwild! V soboto jazzband »Drave«, v nedeljo jutrnji in večerni koncert (Wergles).

Tujski promet v drugem četrtletju. V drugem četrtletju je dopotovalo v Maribor skupno 3591 oseb. Od teh je bilo 2408 Jugoslovancev, 794 Avstrijcev, 5 Francozov, 101 Nemec, 128 Čehoslovancev, 3 Romani, 11 Poljakov, 87 Italijancev, 28 Madžarov, 11 Norvežanov, 3 Američani, 2 Angleži, 1 Grk in 1 Zmoro.

V smrt zaradi davkov. V neki vasi blizu Dolnje Lendave se je te dni obesil 38letni posestnik Marko Žižek v kleti svojega sosedu za tenko žico. Ko so ga našli je bil že mrtev. Žižek je večkrat pravil, da bo šel v smrt, ker ni mogel v teh razmerah živeti, ker so davki preveliki.

Smrt na madžarski meji. Pred dnevi se je dogodil na madžarski meji zopet nov žalosten primer. Naš graničar je ustrelil 19letnega Štefana Makarja iz Motovilcev, ko je tihotapil tobak iz Madžarske v našo državo. Mladji tihotapec ni obstal na pozive graničarja in se je spustil v beg. Graničar se je moral poslužiti orožja in je trikrat ustrelil za bežečim tihotapcem, ki je obležal s prestrujenim srcem v gozdu, kjer so ga nekaj časa našli domačini, ki so ga spravili v neko hišo, kjer je takoj nato izdihnil.

Zaplenjene srebrne žlice. V Št. Mju je te dni pri carinski reviziji zaplenil službujoči carinik nekemu zobotehniku iz Varaždina nad 12 kilogramov raznega srebrnega jedilnega pribora, ki ga je nameraval vtihotapiti v prikolici iz Avstrije v našo državo. Zobotehnik bo imel precejšnje sitnosti in ga bo zadel občutna kazen.

Nezgoda. Pri požaru v Skokah se je hudo opekel tudi 31letni delavec Anton Godec. Godec je bil nekaj časa v domači oskrbi, ker pa so se mu rane ognijoile, je moral iskati pomoči v bolnišnici.

Nezgoda mlade delavke. Včeraj popoldne je doletela 18letna tkalka Emo Šternbahovo, zaposlena pri Močivniku, huda nezgoda. Po nesrečnem naključju je mladenka prišla z levo roko v valčni stroj, ki ji je zmečkal dlan in odtrgal dva prsta. Zdravi se v bolnišnici.

V rokah pravice. Po vestnem zasledovanju je bil včeraj popoldne aretiran 24letni brezposelni delavec Dušan K., ki je pred mesecem vlomil v moško učiteljsko in tam pokradel nekaj denarja ter odnesel 1000 Din vredne gosli. Dušan ima na vesti še tudi druge grehe in ga bo policija izročila sodišču.

Razgreta kri. Sinoči so se v gostilni pri Roži na Koroški cesti pograbili med seboj splavarji. Zažvenketali so kozarci, zaškripali so stoli in nastal je tak pretep, da ga je le z največjo težavo udeležila policija, ki je aretirala 12 splavarjev in jih spravila v policijske zapore.

Trg za ribe. Današnji trg za ribe je bil nekoliko boljše založen in dobro obiskan. Prodajali so sardelice po 16 Din, azija po 26 Din, mole pa po 28 Din kilogram.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 13 stopinj C; minimalna temperatura je znašala 10,6 stopinj C; barometer je kazal pri 17,2 stopinjah 739,7; reduciran na ničlo 737,7; relativna vlaga 88; vreme je tiho in oblačno; preteklo noč je padlo 5 mm dežja. Vremenska napoved pravi, da bo vreme pretežno oblačno, nestalno in hladno.

Vprašanje slovenske evangeljske cerkve

POTREBA PO ZAKONU IN ŠKOFIJI V MURSKI SOBOTO.

Polagoma se urejujejo v naši državi položaji posameznih ver. Lani smo dobili poseben zakon o Nemški evangeljski cerkvi v Jugoslaviji, ki je organizirana v samostojni škofiji s sedežem v Zagrebu. Imenovan in umeščen je tudi že prvi škof. Pod zagrebsko nemško evangeljsko škofijo spadajo vsi naši Nemci evangeljske veroizpovedi, tudi mariborski in drugi v Sloveniji. Letos smo pa dobili tudi zakon o Slovaški evangeljski cerkvi v Jugoslaviji s sedežem v Novem Sadu, prav tako s škofom na čelu. Evangeljski Slovaki prebivajo večinoma v Vojvodini, nekaj jih pa je tudi v Slavoniji, kamor so se bili priselili že pred stoletji in ohranili do danes tako svojo vero kakor tudi svojo narodnost.

Med tem, ko se je torej na najlepši način rešilo vprašanje nemške in slovaške evangeljske cerkve v Jugoslaviji, je pa ostalo še vedno nerešeno ono slovenske. V Prekmurju imamo Slovenci okoli 30.000 evangeličanov, ki spadajo cerkvenopravno še vedno pod evangeljsko škofijo v madžarskem Subotiču. Da ta ureditev ni v interesu naše narodne in državne stvari, menda ni treba posebej poudarjati. Po petnajstih letih obstoja Jugoslavije in priključitve Prekmurja k Sloveniji je torej že čas, da se z zakonom uredi vprašanje Slovenske evangeljske cerkve v Jugoslaviji vsaj na tak način, kakor se je ono nemške in slovaške. Res je sicer, da naši slovenski evangeličani v Prekmurju po številu ne dosegajo svojih nemških in slovaških sovornikov, zato so pa velevažen element našega najbolj eksponiranega in stoletja nacionalno zanemarijenega obmejnega ozemlja, ki je stisnjeno kakor v kleščah med Avstrijo in Madžarsko. Že to dejstvo samo govori dovolj glasno za ureditev te zadeve.

Po našem mnenju bi bilo edino pametno, da bi se za naše slovenske evangeličane osnovala samostojna evangeljska škofija v Murski Soboti, kateri naj bi se podredile vse župnije v Prekmurju in eventuelno še v Medmurju. Pa tudi vprašanje župnij bi se moralo urediti na novo, kajti nekatere od že obstoječih so prevelike in ne morejo uspešno vršiti svojih poslov. Izgovor, da za tako število slovenskih evangeličanov ni potreben poseben zakon in ni potrebna škofija, ne drži. V Dalmaciji imamo n. pr. katoliške škofije, ki imajo dosti manj ver-

nikov in župnij, kakor bi jih imela slovenska evangeljska cerkev v Prekmurju. Naloga škofije bi pa bila skrbeti tudi za duhovniški naraščaj, ki bi bil vzgojen trdno v našem slovenskem in jugoslovanskem narodnem duhu.

Problemi našega nogometnega sporta

PO NEUSPEHU ISSK MARIBORA V SPLITU.

Pod tem naslovom je bil priobčen v »Večerniku« članek, kateremu se idealizem ne more odreči. Pogoj za odpravo neznosnih razmer je pravilna diagnoza zla, a ta iz članka ni razvidna. Obratno si lahko napravi neinformiran čitatelj o razmerah slovenskega sporta popolnoma napačen vtis. Edino ime, ki je v tem članku navedeno, je ime SK »Rapida«, ki je označen kot nekaka nevarnost in bi se dala iz tega sklepati škodljivost za slovenski nogomet. Ker odgovarja vsako društvo celotni javnosti v svojem delokrogu, naj se k stvari dovoli nekaj besed pripadniku »Rapida«, kateremu nihče ne more odrekati interesa za napredek nogometa sploh.

V prvi vrsti je treba zadevo točneje objasniti. Povod za kampanjo je dal izstop bratov Bertoničev in odličnega igralca Zemljiča iz ISSK Maribora. Krogi »Maribora« delajo za ta korak odgovornega odličnega člana SK »Železničarja«. »Rapida« s celo zadevo sploh ni v nobeni zvezi. Maščeval se je ob tej priliki sistem, pod katerim je ravno »Rapida« trpel in katerega je moral občutiti prav v času sedanjega vodstva nogometne sekcije »Maribora«. Pa tudi prej je videl »Rapida« svojo glavno nalogo v tem, da črpa iz naraščaja in ni lovil igralcev iz drugih klubov, ako se ni v sporadičnih primerih prijavil prostovoljno kak igralec. Pač pa so bili odlični igralci drugih klubov, ki igrajo še danes v drugih klubih, odvzeti pod različnimi okoliščinami »Rapidu« šele, ko so se že izkazali kot odlični igralci. To dejstvo je »Rapida« težko prenesel, vendar je bil istočasno tudi ponosen, da je doprinesel k napredku lokalnega nogometa. Ako se je forsiral od druge strani v zadnjem času komednejši sistem pridobivanja igralcev, so poznavalci razmer že pred meseci izjavili, da se bo ta sistem maščeval nad njimi samimi. Da mariborski klubi

Zaradi tega apeliramo na vse merodajne faktorje, naj se takoj lotijo tega vprašanja in ga čimprej rešijo. Zlasti se pa obračamo na evangeljske pastore in na oba prekmurska narodna poslanca. Onadva najlažje zainteresirata Beograd za to zadevo, zlasti še, ker pripada eden tudi sam k evangeljski cerkvi. Upamo tako, da bomo v kratkem dobili v Murski Soboti slovenskega evangeljskega škofa. S tem bo veliko pridobila tudi metropola naše lepe Slovenske Kraljevine.

bi nazadujejo, ima svoj vzrok v »kapranju«, kajti ako igralci tudi ne reagirajo, postanejo vendar v svojem klubu nezadovoljni. Ta psevdo-profesionalizem je rakrana. Lek je samo vzgoja naraščaja do poštene sportne miselnosti in do sportnega prijateljstva in ne v zakulisnem konkurenčnem boju.

Iz zadnjega članka bi zamogel neinformiran čitatelj sklepati, da je ugled slovenskega nogometa ogrožen po »zmageželjnem« Rapidu. Odveč je konstatacija, da znači tudi eventuelni napredek »Rapida« kakor tudi vsaka blamaža ugled ali blamaža slovenskega nogometa, ker ni »Rapida« tekmo svojega petnajstletnega udejstvovanja v sportu niti v enem primeru kršil solidarnosti, za katero je prejel od strani celotnega slovenskega častopisja kakor tudi od strani sportne oblasti priznanje. V domovini in tujini se je »Rapida« vedno boril za harve slovenskega nogometa. Da je poskušal doseči tudi rezultate, je jasno, ker sta pogoj nogometa: boj in zmaga! Nikoli pa ni iskal »Rapida« znage za vsako ceno in iz krogov Rapida ne bo nihče ugovarjal trditvi, da je sicer zastavljal vse sile, da ostane v prvi ligi dravske banovine, a da si niti ni želel postati kandidat za državno ligo ali prvak dravske banovine, ker si je svest, da bi pod danimi razmerami prevzel pretežno nalogo. Da bi pa iz kakršnegakoli vzroka klonil pred kakšnim nasprotnikom, ne bi odgovarjalo sportnemu duhu, niti materialnemu interesu nasprotnika samega.

Morda doprinesejo te vrste do spoznanja, da ne znači »Rapida« nikake nevarnosti za prestiž slovenskega nogometa, temveč je prav v njegovem interesu tudi napredek »Rapida«. Značilno je dejstvo, da se da iz poročil in stališča vseh slovenskih listov sklepati, da stojijo na istem stališču in da pokažejo s tem več razumevanja za težnje sporta kot poedi-

ni poklicani specialisti. Odločitev mora hitro pasti; ali za nadaljevanje razdiralnega eksploatairanja ali za solidno in sistematično vzgojo naraščaja in medsebojno lojalnost! H.

Sokolstvo

Dva poziva starešinstva župe

Starešinstvo mariborske sokolske župe poziva članstvo vseh mestnih in okoliških društev, da se v čim večjem številu udeleži jutrišnjega koncerta pevskega zbora »Šestnatke« iz Olomouca, ki bo nastopil ob 20. uri v kazinski dvorani.

Prav tako poziva vse članstvo, da pride jutri ob 13.51. uri in ob 16. uri na glavni kolodvor ter se poslovijo od bratov in sester iz Čehoslovaške, ki se vračajo jutri v svojo domovino preko Maribora. Zdravo!

Jahalni odsek mariborske sokolske župe opozarja vse jahalce, da se udeležijo sigurno, današnjih vaj, ki bodo ob pol 19. uri v artiljerijski vojašnici. Pomenili se bomo tudi o izletu, ki ga priredi odsek v nedeljo na nastop Sokola v Rušah. Pridite vsi! Zdravo!

Mali Beograd vabi in kliče. Sokolsko društvo v Rušah ima v nedeljo 9. t. m. ob 16. uri na letnem telovadišču svoj letošnji javni nastop. Kakor prejšnja leta je tudi letos z nastopom združeno običajno narodno slavlje. Pri nastopu bodo sodelovali vsi domači oddelki in bratrska okoliška društva ter vojaštvo. Železniška zveza z Rušami je zelo ugodna. Z vlakom, ki odhaja ob 14.40. uri iz Maribora, je dovoljena polovična vožnja. Zamudnike pa bodo zvečer iz Ruš vozili v Maribor avtobusi. Narodno slavlje je združeno tudi s slovesnim ogledom narodne ruske šole, ki je najmodernejša v naši državi. Sokoli in prijatelji! Mali Beograd vas vabi in kliče!

Sokolska četa pri Sv. Benediktu v Slov. goricah priredi v nedeljo 9. julija ob pol 16. uri pri šoli svoj telovadni nastop. Vstopnina prostovoljna. K obilni udeležbi vabi odbor. Zdravo!

Iz Sokola Poljčane. V poročilu nastopa poličanskega Sokola je pomotoma ostalo, da je zastopal župo br. Slavko Komac iz Ptuj, ki je imel takoj po nastopu s tamošnjim vaditeljskim zborom kratek sestanek, na katerem so dobili vaditelji navodila in smernice za nadaljnje delovanje. Po nastopu je bila tudi štafeta in je med več vrstami odnesla prvo nagrado poličanska vrsta. — Zdravo!

Pedla Safranov:

Literat

Še tisto uro je kupil srečko s famozno številko, ki k sreči še ni bila prodana. Nestrpno je jel šteti dneve do kraja tedna. Gospodinja mu je do tedaj milostno prepustila ključke od manzarde. Še celo ostanke krompirjeve juhe mu je privoščila tu pa tam, da ni umrl od lakote.

Napočil je težko pričakovani dan. Vsa dežela je bila nervozna. Gomile ljudstva so oblegale redakcije večernih listov, pričakujoč rezultate.

Srečka 2579 je zadela glavni dobi-

tek...

Gospod Tone Pogorelec si je popravil izbledelo kravato in pogumno vstopil v delikatesno trgovino, v ono tisto, katero si je pred dnevi s takim poželenjem ogledoval.

Za pultom se je globoko klanjal debeli trgovec.

»S čim smem postreči milostljivemu gospodu?«

»Milostljivi gospod« v oguljenem plašču se je za hip zmedel. Toda le za hip. »Torej,« je začel po kratkem molku, »nabavil bi si rad več stvari — — — res, več stvari — — — hm, da — — — ono je tam se ni dopade,« je z jezikom obližnil kot ustnic in z očmi pokazal na veliko torto.

Trgovec jo je uslužno postavil predenj.

»Koliko želi gospod?«

»Kar celo stehajte!«

»In potem,« je dejal, ko mu je prodajalec zavijal torto v rožnat papir, »tega le.« Z glavo je namignil navzgor, kjer se je na močni niti smehljala okrogla, debela salama. Tudi nje ni načel nož.

Kupec je še naprej kazal po raznih redkih dobrinah in prodajalec je poslušno stregel. Srečno se je sin Izraelov smehljaj sam vase; v mislih je že sestavljal dobiček, ki ga bo napravil.

»Prosim, izvolite!« je po končanem opravilu položil trgovec odjemalca račun.

Gospod Pogorelec ga je malomarno pogledal in izvlekel iz žepa tisočak.

»Oprostite, milostljivi gospod, ne vem, če bom imel dovolj drobiža,« se je opravičeval mož, ki je že bil pozabil, kdaj je imel tak bankovec, zadnjič v rokah in porbiskal po blagajni. Bila je skoraj prazna.

»Malenkost,« je velikodušno dejal individuum s takozvanim klobukom na glavi, »boste že ob priliki povrnili.« In pustil je trgovcu tisočak.

Ko je kmalu nato prisopihal po trhljih stopnicah, je burno odprl vrata svoje podstrešne luknje in jih zaklenil za seboj. Povsod so ga na ulici zaustavljali znanci in se mu prijazno ponujali v spremstvo. Jedva se jih je otrsela. Ni bil toliko navaden, da ne bi razumel njihove priljubljenosti. Kajti štel se je že celo uro med milijonarje. Da, prave pravcate milijonarje.

Še enkrat je pritisnil na kljuko in se prepričal, da so vrata res zaklenjena. Hotel je biti sam v svoji sreči. V svoji brezmejni sreči. Nihče ga ni smel motiti. Nihče teh odvratnih priljubljenosti, teh hinavcev, teh hijen, teh zlobnih kač, teh — — — Ni našel dovolj primernih besed, da bi s njimi izrazil svoje mnenje.

Izvlekel je iz žepov mogočeno šope novih bankovcev ter jih zaprl v lesen zaboj, ki mu je doslej služil za takozvano garderobo. Nato je žurno pretrgal svile ne ve-

zi omota, ki ga je bil že poprej postavil na mizo. Velik je bil ta omot, zelo velik. Ni čuda, da je tako sopihal z njim po stopnicah. S tresočimi se prsti je razgrnil papir in jel spravljati na dnu njegove skrivnosti. Bilo je tu vseh mogočih sladkarij, salam, švicarskega sira, južnega sadja in drugih takih specialitet, o katerih je literat Tone nekdoč pisal samo v romanih. Tudi tri steklenice pristnega šampanjca so se svetlikale na počrneli mizi.

Ko je vse to skrbno razprostrl, je po božno vzel v roko ogromno gnjat ter hlastno zagriznil vanjo. Hkrati si je natočil šampanjca.

Nekdo je potrkal na vrata, toda on se ni zmenil za vsiljivega obiskovalca. Jezno je nekaj zarenčal in odbil vrat drugi steklenici. Vtaknil je v usta celo pašeto naenkrat. In si odpel hlačni pas.

Ko je bil že pri tretjem šampanjcu, je le še s težavo žvečil ostanke dateljev in rožičev.

Doli v kuhinji se je med tem zbrala pri gospe Štoklovi pisana družba. Cela falanga raznih gospodov in dam jo je primahala drug za drugim skozi zakajeni vhod. In vsi so imeli eno edino željo: Čim prej govoriti s srečnim dobitnikom.

Gospa Štoklova je v zadregi pred finimi gosti sramežljivo brisala umazane roke v masten predpasnik in venomer zatrdjevala, da bi jim srčno rada ustregla: »Toda gospod so se zaprli v svojo čumnato in ne pripuščajo nobenega zraven. Naj presvetli gospodje še malo potrpijo, se bodo gospod Tone že omehčali,« je pristavila ponižno.

Ura za uro je minevala v tem potrpežljivem čakanju. Gospoda je postajala nestrpna, jako nestrpna. Končno je sklenila, da si sama poišče poti do trdovratnega

književnika. Vdrli so navzgor po ozkih lesnih stopnicah in nekoliko rok je hkrati potrkalo na nizke duri. Niso prejeli odgovora.

V tem je eden tistih, ki so bili najbližji vratom, rezko zaklical: »Mir!« in obenem staval prst na ustnice.

Vsi so prisluhnili.

Od znotraj se je čulo bolešno stokanje in vzdihovanje, kakor da nekdo lovi zadnjo sapo.

Ljudje so se nemo spogledali. Tu ni bilo kaj premišljevat. Nekaj najmočnejših je v momentu razvalilo stare deske.

Nudil se jim je pretresljiv prizor.

Na tleh se je zvijal ubogi milijonar. Od silnih bolečin so mu izstopile oči iz jamic.

»Po zdravnika! Nemudoma po zdravnika, dokler še ni prepozno!« je zakrčalo nekoliko glasov.

Pogled na reveža je bil v resnici strašen. Njegov obraz je od neizrecne bolečine zadobil skoraj nečloveški izraz. Na usta mu je izbijala krvava pena.

Dve prisotni dami sta padli v nezavest.

Deset minut pozneje se je skozi gomilo prerinil resen mož z malim usnjenim kovčgom v roki. Stopil je do postelje, kamor so bili položili bolnika in se del do njega.

Njegova vizita je bila kratka.

Počasi je vstal in se odkril.

»Kronična oslabelost celokupnega organizma; posledica stisnjen želodec. Siromak ni prenesel, kar je povzročilo,« je gignjen zamrmral doktor in otrl solzo.

Tako je umrl človek, ki je imel v življenju to smolo, da je prenatrpal postal milijonar.

Miroslav Soralifis

25

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnostih človeške prošlosti

»Učenja vašega jezika sem se že lotil,« je dejal Doljan, »vendar mi gre vse prepočasno. Oviram me to, da govorim z vami lahko francosko, z Astisom pa slovensko. Jezika bi se moral učiti neposredno v sredi med ljudmi, ki se ne morejo drugače sporazumeti z menoj.«

»Potem vam svetujem edino šolo, ki vas bo najhitreje privedla do uspeha,« je rekel sneje se Soralifis.

»Katero?« je vprašal Doljan.

»Izberite si eno naših deklet. Ljubezen je najboljša šola za vse jezike!«

»Prav tega ne maram,« je odvrnil Doljan. »Preden sem prišel sem k vam, sem trdno sklenil, da se bom varoval vsakega ljubezenskega razmerja. Le nekaj dni sem tu, pa sem že prav dobro spoznal, da žensk tudi ves vaš ogromni kulturni napredek ni mnogo spremenil. V svojem bistvu so ostale prav take, kakršne so bile pred davnimi tisočletji in kakršne so tudi one gori nad gladino oceana. Hčerke so Eve, pramatere vsega ženskega na zemlji.«

»Nekako trpko razočaranje govori iz vaših besed,« je dejal Soralifis. »Sicer pa imate popolnoma prav. Temeljne lastnosti človeka se ne spreminjajo tako naglo, kakor se spreminjajo razvoji kulture in civilizacije. Nagoni, ki so bili položeni v nas, se dajo samo brzdati in

oiepsavati, ne dajo se pa popolnoma zatreti ali spremeniti. To je obče človeško in zato tudi večno.«

»Malo časa sem med vami,« je pripomnil Doljan, »vendar sem že doslej opazil, da se v tem oziru ne razlikujete mnogo od nas. Vsa vaša kultura je bolj zunanja kakor notranja. Razvijali ste z vsemi silami svoje znanje. Izpopolnili ste tehniko, da vam je mogoče živeti tisoč tri sto metrov globoko pod morjem prav tako udobno, kakor bi živeli kje v Evropi ali v Ameriki; ustvarili ste nedoumljiva čudesa, nad katerimi bi strmel ves oni svet tam zunaj, toda kar se tiče človeka samega kot takega, ste s svojimi brezuspešnimi prizadevanji zares dokazali le to, kar ste mi malo prej sami zatrjevali.«

»Tako je,« mu je pritrdil Soralifis. »V svojem bistvu smo ostali ljudje, smrtniki z vsemi svojimi napakami, in taki bomo do konca sveta. Tu vstajajo pred nami meje, preko katerih naša moč ne seže.«

»Sicer pa je to spoznanje zame zelo dragoceno,« je menil Doljan. »Svoje izkušnje s površine zemlje bom lahko s pridom uporabljal tudi pri vas. Morda mi bo tako življenje med vami lažje in ne bom tako dolgo ostal tujec med tujci, kakor sem si spočetka mislil. Prosim pa vas eno, seznanite me čimprej z ljudmi,

ki ne znajo drugega jezika, kakor svojo materinščino, da bom v njihovi sredini lahko praktično uporabljal teoretične pridobitve učenja vašega jezika.«

»Z veseljem,« je odgovoril Soralifis. »Že tudi v naši knjižnici imate celo vrsto ljudi, ki vas bodo radi sprejeli v svojo sredino. Dovolite mi zato, da vas seznanim z nekaterimi. Potem bom pa poskrbel tudi za to, da boste spoznali naša zabavišča, kajti tudi v njih boste lahko marsikaj pridobili. Oceanopolis poznate še zelo malo, ali boljše povedano, ga sploh ne poznate. Tu je še tisoč stvari, ki se morete seznaniti z njimi.«

Po teh besedah je odvedel Soralifis Doljana v čitalnico knjižnice, kjer so sedeli štirje gospodje zatopljene v knjige in spiše. Soralifis je spregovoril z njimi nekaj besed, nato jim je pa predstavil Doljana ter njih njemu.

»To so naši profesorji, torej vaši tovariši, gospod doktor,« je dejal Soralifis. »Dovolite: Solis, Enlis, Marizis in Antelis.«

XIV.

Po naročilu, ki ga je prejela od Intele, je Sudaja premišljevala, kako ga bo izvršila. Iskala je oblike, ki ne bi izdale njevega pravega namena, kajti vedela je prav dobro, da se Intela ne zanima za Doljana iz političnih vzrokov, marveč zato, ker ga ljubi. Naposled se je odločila in stopila k Astisu.

»Prihajam v važni in zaupni zadevi,« je dejala in mu v kratkih potezih orisala svoj namen.

Astis jo je poslušal in ni vedel, kaj naj ji odgovori. Zavedal se je dolžnosti, ki jo je imel napram svojem ljudstvu, prav

tako pa tudi napram Doljanu, kateremu je postal iskren prijatelj in bi ga bil rad obvaroval vseh zlih posledic ljubezni do Intele. Z bistrino svojega uma je takoj domnel, da Sudaja skoro gotovo ne prihaja v svojem lastnem imenu. Vedel je, da je prijateljica in zaupnica Inteline, zato se je naposled odločil govoriti popolnoma iskreno.

»Gospodična,« je dejal, »morda vas bo presenetilo, če vam povem, da se zanimam za Doljana po naročilu, ki ste ga sprejeli od svoje prijateljice pri oese Intele. Izvedeli bi radi, kaj misli Doljan. Govoriti hočem iskreno. Doljan ljubi Intelo. Ljubil jo je že od tistega trenutka, ko jo je videl v sanjah na svoji ladji, še bolj pa od obiska v svetišču na dan proslave potopitve. Govorila sta o tem in naposled spoznala, da bi bila ta ljubezen lahko pogubna za oboje. Zaradi tega sem ga svaril in mu svetoval, naj se ogiblje princese Intele in skuša pozabiti svojo ljubezen do nje.«

»Ker govorite odkrito, hočem biti tudi jaz iskrena,« je dejala Sudaja. »Zares, prihajam v Intelinem imenu, dasi mi tega, kar ste mi vi povedali, ni hotela priznati. Ugenila pa sem to prav tako naglo kakor vi. Sedaj gre za to, da se odkrito pogovoriva, kaj bi bilo treba storiti.«

»Po mojem mnenju,« je odgovoril Astis, »bi bilo najbolje, da zainteresiramo Doljana za katero drugo naših deklet.«

»Toda za katero?« je vprašala Sudaja.

»Za tisto, ki se sama zanima zanj.«

»To je?«

»Moraja!«

Sport

Mitropa cup. Predzadnje kolo tekem za srednjeevropski pokal se odigra 9. in 16. julija, in sicer se srečajo 9. t. m. Avstrija:Juventus na Dunaju ter Ambrosiana: Sparta v Milanu; 16. julija pa tekmujejo v Turinu Juventus:Avstrija in v Pragi Sparta:Ambrosiana.

Medklubski odbor LNP, službeno. Dodatno k zadnjim službenim objavam se dovoli prijateljska tekma ISSK Maribor rezerva:SK Svoboda rezerva ob 15.30 na igrišču SK Svobode. V Murski Soboti bo ob 16. uri prijateljska tekma SK Železničar (Maribor):SK Mura. Službujoči odbornik g. Peterka. V Čakovcu bo ob 16. tekma za prvenstvo II. razreda med Čakovčkim SK in SSK Celjem. Službujoči odbornik g. dr. Franetovič. Tajnik.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP. Prijateljsko tekmo ISSK Maribor rezerva:SK Svoboda rezerva sodi g. Mohorko; prijateljsko tekmo SK Železničar:SK Mura sodi g. Turk; sodnika za tekmo Čakovčkim SK:SSK Celje delegira LNP.

Ptuj

Ciril-Metodov kres v Ptuj. Kakor vsako leto so Ptujčani tudi letos praznovali prav slovesno god svetih bratov Cirila in Metoda in zažgali tradicionalni kres na visokem panoramskem hribu pri Ptuj. Okrog kresa se je zbrala precejšnja množica ljudstva, ki je prepevala narodne pesmi ob zvokih mestne godbe pod vodstvom kapelnika g. Bernarda. Razvila se je prava narodna manifestacija,

ki bo, kakor prejšnje, ostala Ptujčanom v lepem spominu.

Nabori v Ptuj, ki so trajali 8 dni, so končani. Do zadnjega dne je bilo vse v redu. Fantje so prihajali sicer dobro razpoloženi, vendar dostojno. Šele zadnji dan so neki nemirneži kajli red in mir. V neki gostilni so si skočili v lase in sta postala žrtvi pretepa neki 21letni čevljarški pomočnik Peteršič in neki Anton Rinc s Ptujске gore. Oba sta morala iskati pomoči v bolnišnici.

Ukradeno kolo. Trgovskemu pomočniku Francu Vaupotiču je bilo izpred Riglbauerjeve trgovine ukradeno 1500 Din vredno kolo znamke »Waffenrad« z evlidenčno številko 60104.

Zvočni kino Ptuj. V soboto 8. t. m. ob 20.30 in v nedeljo 9. t. m. ob 18.30 in 20.30 se predvaja film »Fantom Durnitorja« z Ito Rino in Hinkom Nučičem v glavnih vlogah.

Čehi varčujejo tudi pri vžigalicah.

Po pričakovanju češkoslovaškega finančnega ministrstva bi moral prinesiti državni davek na vžigalice v letošnjem februarju 7 milijonov Kč dohodkov. Iz izkaza dohodkov v tem mesecu pa je razvidno, da se je ministrstvo kruto varalo: davek na vžigalice je prinesel komaj 2 in pol milijona Kč. Češkoslovaško prebivalstvo varčuje torej pri vžigalicah.

»Najbogatejši fant Amerike« se ženi.

V newyorških krogih je vzbudila veliko senzacijo vest, da se namerava 56-letni borzni velespekulant E. Brush, ki je znan pod imenom »najbogatejši fant Amerike«, končno vendarle oženiti. Poročil se bo s svojo dolgoletno tajnico, ki je zelo lepo, toda revno dekle.

Smrt čilske junakinje

Dnevnik »Santiago de Chile« je priobčil te dni zanimivo poročilo o smrti 132 let stare Carmele Pastenes-Opazo. Starčka pa ni bila zanimiva samo po svoji starosti, temveč je imela za seboj tako pestro življenje, da je bila znana po vsem Santiagu. Rojena je bila leta 1800 kot čistokrvna Indijanka v mestu Aurauco, kjer prebivajo večinoma Indijanci. Že kot dete je doživela mnoge vojne z belimi kolonisti, ki so vedno bolj prodirali v deželo Indijancev. Ko je dorasla, se je omožila in rodila sina, ki je dobil ime Ignacio, in ki ga je mati naravnost oboževala. Bila je vzorna mati in važno poglavje njenega življenja zavzame osveta za sina. Carmelina popularnost je bila v prvi vrsti v vojnih pustolovčinah, ki jih je doživela kot prostak v čilski armadi.

V pacifiški vojni v sedemdesetih letih preteklega stoletja je bil poklican k vojakom tudi Carmelin sin Ignacio. V bitki pri mestu Dolores je bil težko ranjen in je ranam kmalu podlegel. Njegovi materi je bilo takrat že 70 let, toda bila je še tako čila in mladostna, da bi ji bil človek prisodil kvečjemu 30 let. Smrt ljubkega sina ji je zadala tako hud udarec, da ga ni mogla preboleti. Ni pa pretakala solz, kakor druge matere, temveč je prisegla, da se bo sovražni peruanski armadi kruto maščevala. Preoblekla se je v moškega in se prijavila kot dobrovoljec k dobrovoljskemu odredu 6. čilskega polka.

V krvavi bitki pri Huari je bila ranjena in šele ko so jo v bolnici zdravniki prevezovali, so ugotovili, da je junaški vojak ženska. Dolgo si je morala prizadevati, da so ji zopet dovolili vstopiti v ar-

mado in naključje je naneslo, da je sližila v stotnji, ki je po zmagoviti bitki zasedla peruansko glavno mesto Lima. Carmela se ni borila samo junaško, temveč z izrednim navdušenjem, saj jo je spremljala v vseh bitkah zavest, da se maščuje za svojega sina. Še v poznejših letih se je udeležila priletna dama kot poročnik Opazo večjih vojn. Borila se je v bitki pri La Noria v državljanski vojni leta 1891 in še leta 1907 se je odlikovala kot 100-letna starčka v bojih pri Iquique.

Kakšna je bila tajna večne mladosti te junaške žene? Tik pred smrtjo je bila še tako mladostna in čila, da bi ji človek prisodil kvečjemu 50 let. Njena zunanost se z leti sploh ni izpreminjala. Umrla ni od starosti, kakor bi človek mislil, temveč pobrala jo je zahrbtna hripa. Če bi ne bila dobila hripe, bi gotovo živela še nekaj let.

Vsi, ki so Carmelo Pastenes poznali, trdijo, da je morala poznati tajnost večne mladosti, razna skrivnostna zelišča, ki jih poznajo samo Indijanci po ustnem izročilu morda že več tisoč let, ne da bi belokožci mogli kaj izvedeti o njih. Omeniti je treba še, da so podatki o rojstvu Carmele Pastenes povsem točni in da je tudi točno vse, kar se ve o njenem dolgem življenju. Zadnja leta svojega življenja je starčka mnogo potovala, ne da bi jo dolga potovanja utrudila. Bajne ni koli ni bila bolna in sploh ni vedela, kaj je bolezen. Tudi drugim ljudem ni verjela, da so bolni, temveč je vedno zatrjevala, da si boleznijo izmišljujejo. Bila je med ljudmi nekaj posebnega in škoda, da je vzela tajno dolge mladosti s seboj v grob. Na zadnji poti so jo spremlile velike množice prebivalstva Santiaga.

Mali oglasi

Razno

KATERI TRGOVEC-GROSIST

ot oddal na hranilno knjižico Mestne hranilnice mariborske za pribl. Din 50.000 specerijskega ali manufakturnega blaga. Cenj. ponudbe na upr. »Večernika« pod »Trgovina 30«. 2486

»DRAVA«

zavarovalnica. Maribor, zavaruje osebe do 80 let starosti, doto, gospodarsko osamosvojitve, kolosa. Zahtevajte prospekte! Sprejemamo zastopnike. 2476

GRAJSKA KLET.

Danes zvečer morske ribe.

RADI OPUSTIVNE TRGOVINE

oblastveno dovoljena razprodaja. L. Ornik, Koroška cesta 9. Izrabite to izredno prilžnost! 2307

KOLJE

za trto, brajdo, vrtnice, sadno drevje, fižolo in paradižnike, prodaja 5 komadov za 1.— Din Gnilšek, Razlagova ulica 25. 2428

FOURNIER.

kaukaški oreh, v veliki izbiri dobite poceni pri Zalogi pohštva, Vetrinjska ul. 22. 2331

MARTIN SAFRAN.

sobo-črkoslikar, pleskar in ličar. Maribor, Slovenska ul. 16, prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in poceni. 1664

POHIŠTVO

lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloška pohštva združenih mizarjev, Vetrinjska ul. 22. nasproti trdnice V. Weigl.

Stanovanje

SOLNČNO SOBO IN KUHINJO

s pritlikinami, iščem za takoj. Vprašati J. Meini, Gosposka ulica 7. 2482

DVOSOBNO STANOVANJE v novi hiši oddam za 700.— Din v stari hiši za 600.— Din. Maribor, Smetanova ulica 54. gostilna Dravograd. 2448

Prodaj

PETSOBNO VILO.

krasen vrt, ob parku v Mariboru, prodaja Posredovalnica Maribor, Frančiškanska ulica št. 21. 2490

Službo dobi

GOSPODIČNA

s pisarniškim znanjem išče nameščenje. Ponudbe pod »Najraje v tovarni« na upravo »Večernika« 2462

Pouk

PROFESOR POUČUJE srednješolce, tudi privatiste, za razne izpite, zlasti v jezikih. Naslov v upr. 2366

Oglašujte!

V nedeljo na ražnju pečeni prašiči in ocvrti piščanci

po najnižji ceni! Avtobus iz Glavnega trga v Pekre.

Za obilen obisk se priporoča

gostilna Tomše.

Tarzan II. del je izšel

Dobite ga v upravi »Jutra« in »Večernika« Maribor, Gosposka ul. 11